



Bryssel, 8. marraskuuta 2019
(OR. en)

13814/19

ENT 246
MI 772

ILMOITUS: I/A-KOHTA

Lähtettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea (Coreper I)/Neuvosto
Ed. asiak. nro:	13291/19 ENT 236 MI 730
Asia:	Neuvoston päätelmät – Kiertotalous rakennusosalalla – Hyväksyminen

1. Puheenjohtajavaltio Suomi esitti teknisen yhdenmukaistamisen työryhmälle (rakennusalan tuotteet) ehdotuksen neuvoston päätelmiksi rakennustuoteasetuksen mahdollista tarkistusta silmällä pitäen. Työryhmä keskusteli päätelmäehdotuksesta 3. heinäkuuta, 24. syyskuuta, 15. lokakuuta ja 5. marraskuuta 2019. Puheenjohtaja hyödynsi tässä yhteydessä Helsingissä 3. ja 4. syyskuuta 2019 aiheesta "Kiertotalouden ja rakennustuoteasetuksen tulevaisuus" pidettyä työryhmän epävirallista kokousta sekä neuvoston päätelmiä "Enemmän kiertoa – Siirtyminen kestävään yhteiskuntaan".¹ Jäsenvaltioiden asiantuntijat ovat toimittaneet myös kirjallista aineistoa.

¹ Ympäristötyöryhmä keskusteli näistä päätelmistä, ja neuvosto (ympäristö) hyväksyi ne 4. lokakuuta 2019.

2. Teknisen yhdenmukaistamisen työryhmä (rakennusalan tuotteet) saavutti viimeisessä kokouksessaan 5. marraskuuta täyden yhteisymmärryksen päätelmäehdotuksen tekstistä. Päätelmien teksti on tämän ilmoituksen liitteessä.
 3. Pysyvien edustajien komiteaa pyydetään näin ollen toimittamaan tämän ilmoituksen liitteenä oleva päätelmäehdotus neuvostolle hyväksyttäväksi kilpailukykyneuvoston 28. marraskuuta 2019 pidettävän istunnon esityslistan A-kohtana.
-

**Kiertotalous rakennusalalla
– Ehdotus neuvoston päätelmiksi –**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

PALAUTTAA MIELEEN

neuvoston päätelmät

– "Enemmän kiertoa – Siirtyminen kestäväan yhteiskuntaan"²,

1. TOTEAA, että puolet maapallon raaka-aineista käytetään rakentamiseen³, että 40 prosenttia lopullisesta energiankulutuksesta tapahtuu rakennusten käyttöiän aikana⁴, että rakennustuotteisiin koko niiden elinkaaren aikana käytetyn hiilen osuus on 10–20 prosenttia rakennuksiin niiden elinkaaren aikana käytetystä hiilestä EU:ssa⁵ ja että rakennus- ja purkujätteen osuus on kolmannes kaikesta unionissa tuotetusta jätteestä⁶, ja OTTAA HUOMIOON tuotteeseen koko sen elinkaaren aikana käytetyn energian kasvavan osuuden suhteessa energian kysynnän vähentämiseen rakennusten käyttöiän aikana;
2. TUNNUSTAA suuret mahdollisuudet parantaa resurssitehokkuutta ja materiaalien kierrätystä tuotannossa sekä rakennusmateriaalien ja -tuotteiden käyttöä ja loppukäsittelyä;
3. KOROSTAA tarvetta Pariisin sopimuksen⁷ mukaiseen siirtymään ilmastoneutraaliin ja tehokkaammin kierrättävään talousmalliin rakennustuotteiden hankinnassa ja valmistuksessa sekä niiden kestävässä käytössä rakennushankkeissa;

² Neuvoston asiakirja 12791/19.

³ Herczeg, McKinnon, Milios, et al. (2014), *Resource efficiency in the building sector*. Ympäristöasioiden pääosaston loppukertomus.

⁴ Cao, Dai & Liu (2016), "Building energy-consumption status worldwide and the state-of-the-art technologies for zero-energy buildings during the past decade", *Energy and Buildings* 128:198-213.

⁵ Material Economics (2018), "Circular Economy – A Powerful Force for Climate Mitigation".

⁶ Eurostat (2019), *Jätetilastot*. Saatavilla sivustolla https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Waste_statistics/fi

⁷ [Ilmastonmuutosta koskevaan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimukseen](#) liittyvä sopimus, joka koskee [kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä](#), [ilmastonmuutokseen sopeutumista](#) ja [rahoitusta](#). Se allekirjoitettiin vuonna 2016. Saatavilla sivustolla [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:22016A1019\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:22016A1019(01))

4. TOTEAA, että nykyinen rakennuskanta ja infrastruktuuri muodostavat materiaalivarannon, jota olisi hyödynnettävä;
5. HUOMAUTTAA, että rakennukset ovat Euroopassa suurin yksittäinen energiakuluttaja, että rakentaminen on erittäin materiaali- ja hiili-intensiivistä ja että nykyisen rakennuskannan ja infrastruktuurin ylläpidolla ja kunnostamisella ja uusilla kiertotalouden periaatteiden mukaisesti valmistetuilla rakennuksilla voi olla merkitystä pyrittäessä ilmastoneutraaliin vihreään talouteen;
6. TUNNUSTAA kiertotalouden potentiaalin työpaikkojen luomisessa ja yleisesti EU:n taloudessa. Edistämällä siirtymää kiertotalouteen on mahdollista luoda maailmaan jopa 60 miljoonaa uutta työpaikkaa seuraavien 20 vuoden aikana.⁸ EU:ssa rakennusalan arvioidaan hyötyvän tästä eniten, sillä uusia työpaikkoja saattaa syntyä 6,5 miljoonaa vuoteen 2030 mennessä;⁹
7. KOROSTAA tutkimus-, kehitys- ja innovointitoiminnan edistämisen ja rahoittamisen sekä tutkimustulosten kaupallistamisen edistämisen tärkeyttä ympäristön kannalta kestävämpien rakennustuotteiden ja -materiaalien kehittämiseksi, mukaan lukien kierrätysmateriaalit, jotka esimerkiksi vähentävät rakennusten elinkaari-vaikutuksia, lisäävät mahdollisuutta rakennusten elinkaarten moninkertaistamiseen, lisäävät energiatehokkuutta, vähentävät hiilidioksidipäästöjä tai sitovat hiilidioksidia;
8. KEHOTTAA komissiota edistämään rakennustuotteiden kierrätettävyyttä rakennustuoteasetuksen (EU) N:o 305/2011 tarkistamisen yhteydessä ja tekemään kaikkensa siihen liittyvien vaadittujen perusominaisuuksien sisällyttämiseksi (yhdenmukaistettuihin) teknisiin eritelmiin sen varmistamiseksi, että kyseiset tuotteet ovat rakennustuoteasetuksen kaikkien sovellettavien vaatimusten mukaisia;

⁸ International Labour Organization, "A just transition to a sustainable future - Next steps for Europe", ILO-Brussels, Bryssel 2017.

⁹ G. Montt, J. Capaldo, M. Esposito, M. Harsdorff, N. Maitre and D. Samaan, "Employment and the role of workers and employers in a green economy", julkaisussa *Greening with Jobs - World Employment and Social Outlook 2018*, 2018.

9. KOROSTAA rakennuskohteen perusvaatimuksen numero 7 suurta merkitystä kiertotaloudessa ja sitä, että vaatimuksessa numero 7 on otettava huomioon ympäristötuoteselostetta varten suunniteltujen teknisten eritelmien erityisluonne, ja KANNUSTAA komissiota yhdessä jäsenvaltioiden kanssa tarkastelemaan nykyisiä standardeja, erityisesti standardeja EN 15804 ja EN 15978, jotta rakennusten ympäristötehokkuuden arvioimiseksi ilmoitettuja tietoja voitaisiin käyttää;
10. PAINOTTAA, että on tärkeää mahdollistaa rakennustuoteasetuksen liitteessä I vahvistettuihin perusvaatimuksiin numero 3 (Hygienia, terveys ja ympäristö) ja numero 7 (Luonnonvarojen kestävä käyttö) liittyviä ominaisuuksia koskevien suorituskykytietojen toimittaminen, myös sellaisten, yhdenmukaistettujen tuotestandardien kattamien rakennustuotteiden osalta, joilla ei ole näitä ominaisuuksia;
11. KOROSTAA rakennustuotteiden uudelleenkäytön vapaaehtoisuutta;
12. PAINOTTAA, että on tärkeää varmistaa rakennustuotteen terveys- ja turvallisuusnäkökohdat myös sen uudelleenkäytön tai kierrätysmateriaalista valmistamisen yhteydessä, erityisesti ottaen huomioon kierrätetyn tai uudelleenkäytetyn materiaalin mahdollinen saastuminen, ympäristökestävyyden väheneminen tai tuotteen kestävyiden heikkeneminen sekä mahdollisuus jättää tietyt materiaalit kierrätyksen ulkopuolelle tietyissä hygienian ja ympäristön kannalta merkityksellisissä käyttösovelluksissa;
13. KOROSTAA tarvetta lisätä tietoisuutta toimilla, joilla lujitetaan yleisön luottamusta kierrätysmateriaaleista tehtyjen rakennustuotteiden ja uudelleenkäytettyjen rakennustuotteiden turvallisuuteen ja laatuun, sekä tiedotustoimilla tällaisten tuotteiden käyttömahdollisuuksista;
14. TOTEAA, että kaikkia rakennustuotteiden ja niiden sisältämien materiaalien uudelleenkäyttöön ja kierrätykseen liittyviä näkökohtia ei voida ratkaista pelkästään rakennustuoteasetuksen mahdollisen tarkistuksen yhteydessä, ja KEHOTTA komissiota yhdessä jäsenvaltioiden ja sidosryhmien kanssa kehittämään elinkaariarvioinnin pohjalta rakennustuotteiden ja -materiaalien uudelleenkäyttö- ja kierrätyspolitiikan ja sisällyttämään siihen eri tasoisia kestävyystavoitteita;

15. PAINOTTAA, että rakennushankkeisiin on tärkeää sisällyttää kierron periaate, elinkaariajattelu ja modularisointi kehittämällä edelleen sellaisia välineitä kuten Level(s)-menetelmä¹⁰, ympäristöä säästävät julkisten hankintojen kriteerit rakennushankkeille¹¹ ja rakennus- ja purkujätteen hallintomenettely EU:ssa¹², ja edistämällä niiden käyttöä jäsenvaltioissa soveltuviissa tapauksissa sekä laatimalla rakennusten purku- ja kunnostustöitä edeltäviä jätehuoltotarkastuksia koskevat ohjeet;
16. KANNUSTAA komissiota selvittämään jäsenvaltioiden kanssa mahdollisuuksia esimerkiksi seuraaviin toimenpiteisiin:
- a) selvennetään rakennustuoteasetuksen suhdetta muuhun EU:n lainsäädäntöön, kuten jätepuitedirektiiviin (2008/98/EY¹³) mukaan lukien end of waste -kriteerit rakennusjätteestä talteen otettaville uudelleenkäytettäville rakennustuotteille ja -materiaaleille,
 - b) selvennetään rakennustuoteasetuksen suhdetta tuotteita koskevaan EU:n lainsäädäntöön, kuten ekosuunnitteludirektiiviin (2009/125/EY¹⁴) ja energiamerkintäasetukseen (asetus (EU) 2017/1369¹⁵), ilmoituksia koskevien vaatimusten osalta,
 - c) selvennetään rakennustuoteasetuksen suhdetta EU:n ympäristölainsäädäntöön, kuten juomavesidirektiiviin (98/83/EC¹⁶), mahdollisten ristiriitojen ja täytäntöönpano-ongelmien välttämiseksi,

¹⁰ Euroopan komission laatima vapaaehtoinen raportointikehys rakennusten kokonaiskestävyysuorituksen mittaamiseen. Lisätietoja:

<https://ec.europa.eu/environment/eussd/buildings.htm>

¹¹ Euroopan komission laatimat ympäristöä säästävät julkisten hankintojen kriteerit toimistorakennusten suunnittelua, rakentamista ja ylläpitoa varten. Saatavilla sivustolla

https://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm

¹² Euroopan komission ehdotus ei-sitoviksi ohjeiksi rakennusalalle. Saatavilla sivustolla

https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en

¹³ Sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna.

¹⁴ Sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna.

¹⁵ Sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna.

¹⁶ Sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna.

- d) selvennetään, miten rakennustuoteasetuksen suhdetta kemikaalilainsäädäntöön, kuten REACH-asetukseen (asetus (EY) N:o 1907/2006¹⁷), voidaan paremmin kehittää,
- e) käytetään johdonmukaisemmin rakennustuoteasetuksessa ja siihen liittyvissä standardeissa esiintyviä, uudelleenkäyttöä ja kierrätystä koskevia määritelmiä ja terminologiaa samoin kuin jätelainsäädännössä esiintyviä, hyödyntämistä koskevia määritelmiä ja terminologiaa,
- f) kartoitetaan mahdollisuuksia helpottaa järjestelyjä ensisijaisesti uudelleenkäytöstä ja toissijaisesti kierrätyksestä saatavien korkealaatuisten materiaalien markkinoita varten,
- g) kartoitetaan mahdollisuuksia helpottaa moduulirakenteiden ja modulaaristen rakennustuotteiden laajempaa käyttöä,
- h) luodaan edellytyksiä esimerkiksi verkkoalustojen kaltaisten järjestelmien luomiselle ja rahoittamiselle kierrätettyjen ja uudelleenkäytettyjen tuotteiden markkinointia varten,
- i) helpotetaan digitalisoinnilla rakennusalan kiertotaloutta,
- j) luodaan edellytyksiä rakennustuotteiden elinkaariarvioinnin edistämiseksi soveltuvissa tapauksissa,
- k) pyritään rajoittamaan rakennustuotteiden ja -materiaalien ylijäämää esimerkiksi toimilla, jotka kannustavat talouden toimijoita ottamaan ylijääneet tuotteet takaisin,

¹⁷ Sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna.

- l) edistetään dokumentointia (kuten rakennuskohteen lokikirja, joka sisältää tuotteet, tai rakennusmateriaalipassi tai purkamista edeltävä tarkastus) kaikkien rakennuskohteessa käytettyjen rakennustuotteiden ja -materiaalien luettelointiseksi, jotta aineiden ja materiaalien jäljitys olisi mahdollista ja saataisiin enemmän yleistä tietoa rakennustuotteen ja rakennuskohteen sisällöstä; tämä tiedonkeruu on olennaista digitaalisten välineiden, kuten rakennuksen tietomallin (BIM)¹⁸, kehittämisen, rakennusten kestävästä pitkän aikavälin ylläpidon ja kierrätyksen kannalta,
- m) tuodaan esiin vaihtoehtoja tuotantolaitoksen sisäiselle laadunvalvonnalle, kun on kyse uudelleenkäytetyistä rakennustuotteista, ottaen myös huomioon "pienet ensin" -periaate;
17. ANTAA TUNNUSTUSTA jäsenvaltioiden tekemälle työlle pilottihankkeiden kehittämiseksi ja PYYTÄÄ komissiota selvittämään mahdollisuuksia laajentaa tuloksellisia hankkeita ja edistää niiden toteutettavuutta eri jäsenvaltioiden erilaisissa olosuhteissa;
18. KEHOTTAJAA jäsenvaltioita jatkamaan toimia rakennusalan kiertotaloutta koskevien kansallisten etenemissuunnitelmien ja strategioidensa kehittämiseksi ja vahvistamiseksi ottaen huomioon mahdolliset kansalliset kestävästä rakentamisen arviointijärjestelmät tai rakennusten kiertotaloutta koskevat järjestelmät tai asiaankuuluvat tekniset eritelmat siinä määrin kuin niitä EU:n sisämarkkinoilla on;
19. MUISTUTTAA paremman sääntelyn periaatteiden tärkeydestä tulevaisuudenkestävän ja näyttöön perustuvan sääntely-ympäristön edellytyksenä; KOROSTAA tässä yhteydessä jäsenvaltioiden ja sidosryhmien ratkaisevaa roolia rakennustuoteasetuksen mahdollisen tarkistuksen valmisteluvaiheessa; KANNUSTAA komissiota parantamaan tuotteisiin liittyvän EU:n lainsäädännön johdonmukaisuutta.

¹⁸ Digitaalinen esitys rakennuksen tai rakennetun ympäristön fyysisistä, toiminnallisista ja muista ominaisuuksista.